

Ulvilan kaupunki  
Kaupunkikehitys  
kaupunkikehitys@ulvila.fi

Viite

Diaari No: 227/10.02.02/2023

Aihe

**Ulvila, Harjunpään aurinkovoimalan osayleiskaava, ehdotus**

Ulvilan kaupunki on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Harjunpään aurinkovoimalan osayleiskaavan ehdotuksesta. SAJM Holding Oy suunnittelee aurinkoenergian tuotantoa Ulvilan keskustasta noin 8 km koilliseen Harjunpäähän laadittavan osayleiskaavan alueelle. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa teollisen mittaluokan aurinkovoimaloiden, niihin liittyvien paneelikenttien, huoltoteiden ja sähköasemien sekä voimajohtokaapeleiden rakentaminen. Kaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja tavoitteena on, että sitä voidaan suoraan käyttää rakentamisluvan myöntämisen perusteena.

Osayleiskaavan valmistelun aikana on toteutettu myös hankkeen ympäristövaikutusten arviointi. Satakunnan Museo on antanut lausuntonsa sekä YVA-ohjelmasta (21.9.2023) että YVA-selostuksesta (5.11.2024). Osayleiskaavaluonnoksesta museo on lausunut 16.12.2024. Lausunnossaan museo on käynyt läpi alueen kaavatilanteen sekä kulttuuriympäristön arvot eikä toista niitä enää tässä yhteydessä.

Lausunnossaan museo totesi, että hankkeen lähtötietoja tulisi täydentää luonnosvaiheessa olevan Satakunnan maakuntakaava 2050 varten toteutetulla Satakunnan rakennettujen kulttuuriympäristöjen päivitys ja täydennysinventointia koskevalla aineistolla. Lisäksi museo huomautti, että hankkeen YVA-menettelyä ei käsitelty kaavaselostuksessa eikä sitä, miksi on päädytty viemään kaavahanketta eteenpäin kookkaimmalla mahdollisella ratkaisulla. Yhteisviranomaisen perusteltua päätelmää ei ollut kaavan luonnosvaiheessa vielä laadittu. Maisemallisten vaikutusten minimoimiseksi esitetyistä ratkaisuista museo huomautti, että tarvittavat suoja-alueet tulee osoittaa hankealueen sisäpuolelta ja osayleiskaavassa tulisi osoittaa kaava-alueen sisältä EN/au-M-alueiden reunoilta riittävät suojavyöhykkeet arvokkaaseen maisema-alueeseen sekä asutukseen nähden.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museo totesi Haukijärven hiilimiilun (<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000045169>) sijoittuvan aivan parannettavan tielinjauksen viereen ja muistutti kohteen huomioonottamisesta rakentamislupaa myönnettäessä.

Harjunpään aurinkovoimalahankkeen ympäristövaikutuksista on annettu perusteltu päätelmä 10.1.2025. Yhteysviranomaisen katsoi, että hankkeessa on tarkasteltu YVA-lain edellyttämiä kohtuullisia toteutusvaihtoehtoja. Pinta-alaltaan pienemmän toteutusvaihtoehdon ympäristövaikutukset on arvioitu joidenkin vaikutustyyppien osalta pienemmiksi, mutta arvioinnissa ei havaittu merkittäviä eroja vaihtoehtojen ympäristövaikutusten välillä. Arviointiselostuksen mukaan kaikki toteutusvaihtoehdot osoittautuivat toteuttamiskelpoisiksi. Harjunpään aurinkovoimalan osayleiskaava pohjautuu YVA-menettelyn laajempaan arvioitavana olleeseen toteutusvaihtoehtoon.

Kaavaselistuksen mukaan kaavaehdotuksessa osayleiskaavan rajausta on laajennettu kattamaan Ulvilan sähköaseman ja sen ympäristöä alueelle kohdistuvien yhteensovittamistarpeiden huomioimiseksi. Kaavaan on osoitettu Alamäentien varteen sen lounaispuolelle ohjeellinen aluevaraus Ulvilan sähköaseman laajentumiselle ja ohjeellisia sähkölinjojen alueita. Ekologisia yhteyksiä on työstetty eteenpäin ja kaavaan on lisätty kolme uutta leveämpää viheryhteyttä. Osayleiskaavassa osoitetaan lieventämistoimenpiteinä näköestevyöhykkeitä (s-1), jatkuvan kasvatuksen metsiä (s-3) sekä istutettava puurivi. Kaava-alueen rajausta on osittain laajentunut kattamaan osoitettuja lieventämistoimenpiteitä. Edellisten lieventämistoimenpiteiden lisäksi kaavassa merkinnöillä s-2- ja MY-1 esitetyt ekologiset yhteydet jäsentävät paneelialueita puustoisilla vyöhykkeillä, jotka rajaavat myös näkymiä kaava-alueella.

## Satakunnan Museon kannanotto

### Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Osayleiskaavan ehdotusvaiheessa kaavaselistusta on täydennetty uutta maakuntakaavaa varten toteutetulla Satakunnan rakennusperintö 2023-aineistolla.

Museo pitää hyvänä, että kaavaehdotuksessa kaava-alueen sisältä on osoitettu puustoisia suojavyöhykkeitä. Kaavan ehdotusvaiheeseen kaava-alueella on laajennettu myös Alamäentien lounaispuolelle, johon on osoitettu maa- ja

metsätalousvaltainen alue, jotka tulisi säilyttää rakentamattomina (M-3). Alueella varaudutaan uusien voimajohtojen sijoittamiselle ja sähköaseman liittämisen järjestelylle. Lisäksi tien lounaispuolelle on osoitettu EN/res -merkinnällä aluevaraus sähköaseman laajentumiselle. Satakunnan Museo huomauttaa, että Alamäentien lounaispuoli kuuluu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitettuun maisemallisesti arvokkaaseen viljelyalueeseen *Harjunpäänjoen kulttuurimaisema* sekä maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön *Harjunpään kylä ja kulttuurimaisema* (Satakunnan rakennusperintö 2005). Tieltä avautuu näkymä näihin arvoalueisiin ja sähköaseman laajentuminen tien toiselle puolelle sulkee tämän näkymän. Museo huomauttaa, että kaavaselostuksessa ei ole arvioitu kaava-alueen laajentumisen vaikutuksia em. kulttuuriympäristöihin nähden ja selostusta tulisi täydentää näiltä osin.

#### Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaava-alueella sijaitsevat muinaisjäännökset on merkitty kaavakartalle kohdemerkinnällä sm-1 ja niitä koskeva määräys on oikeanlainen. Satakunnan Museo pitää hyvänä, että kaavaselostuksessa on mainittu Haukijärven hiilimiilun huomioiminen rakentamisvaiheessa ja todettu, että museolta tulee pyytää lausunto rakentamislupaa myönnettäessä.

Satakunnan Museolla ei ole muuta huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/ kirjaamo, Johanna Rinne  
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy  
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä